

ฝ่าวิกฤตอุดมศึกษาไทย ด้วยคุณภาพ

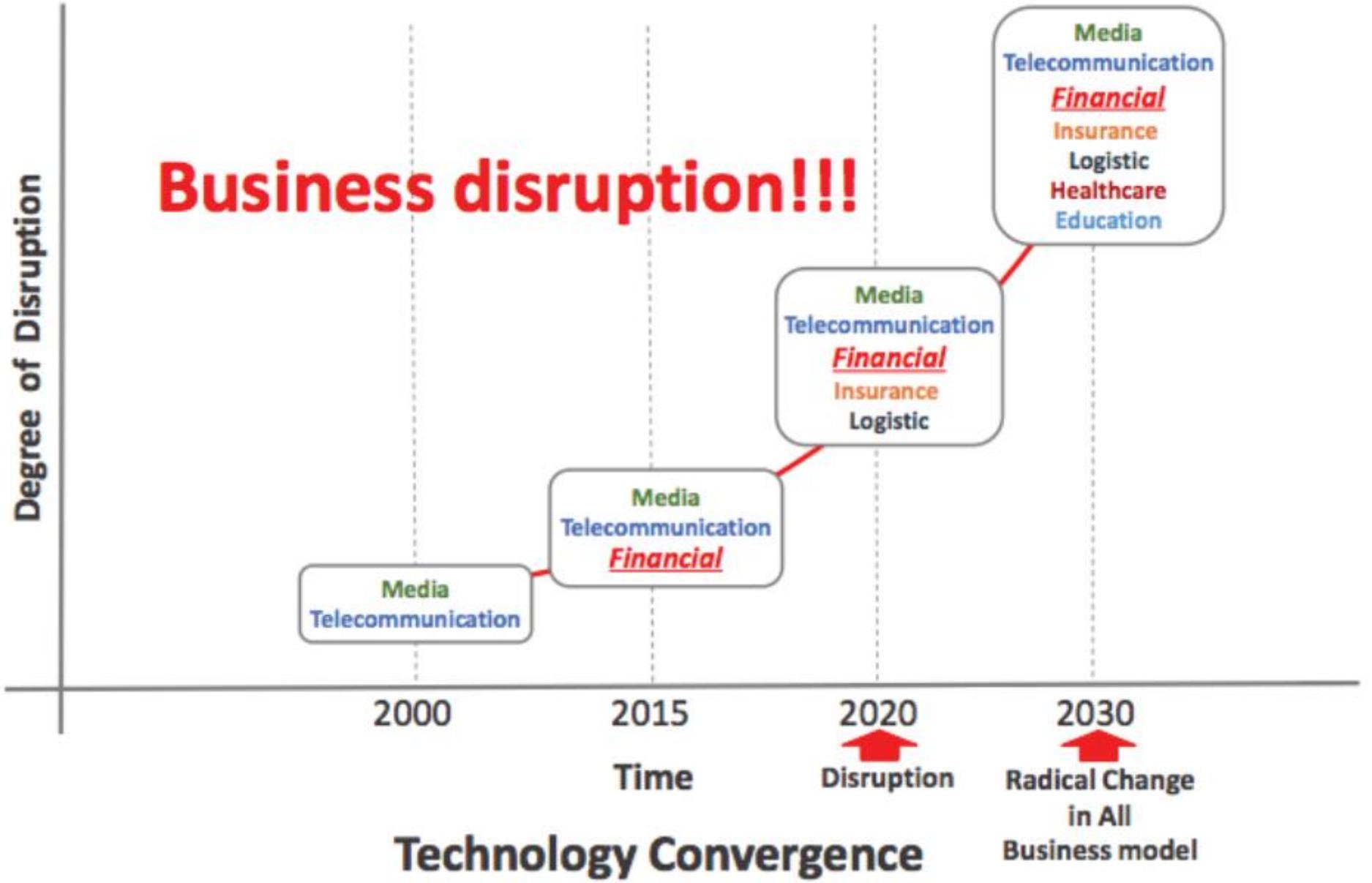

โดย

ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร
(รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)

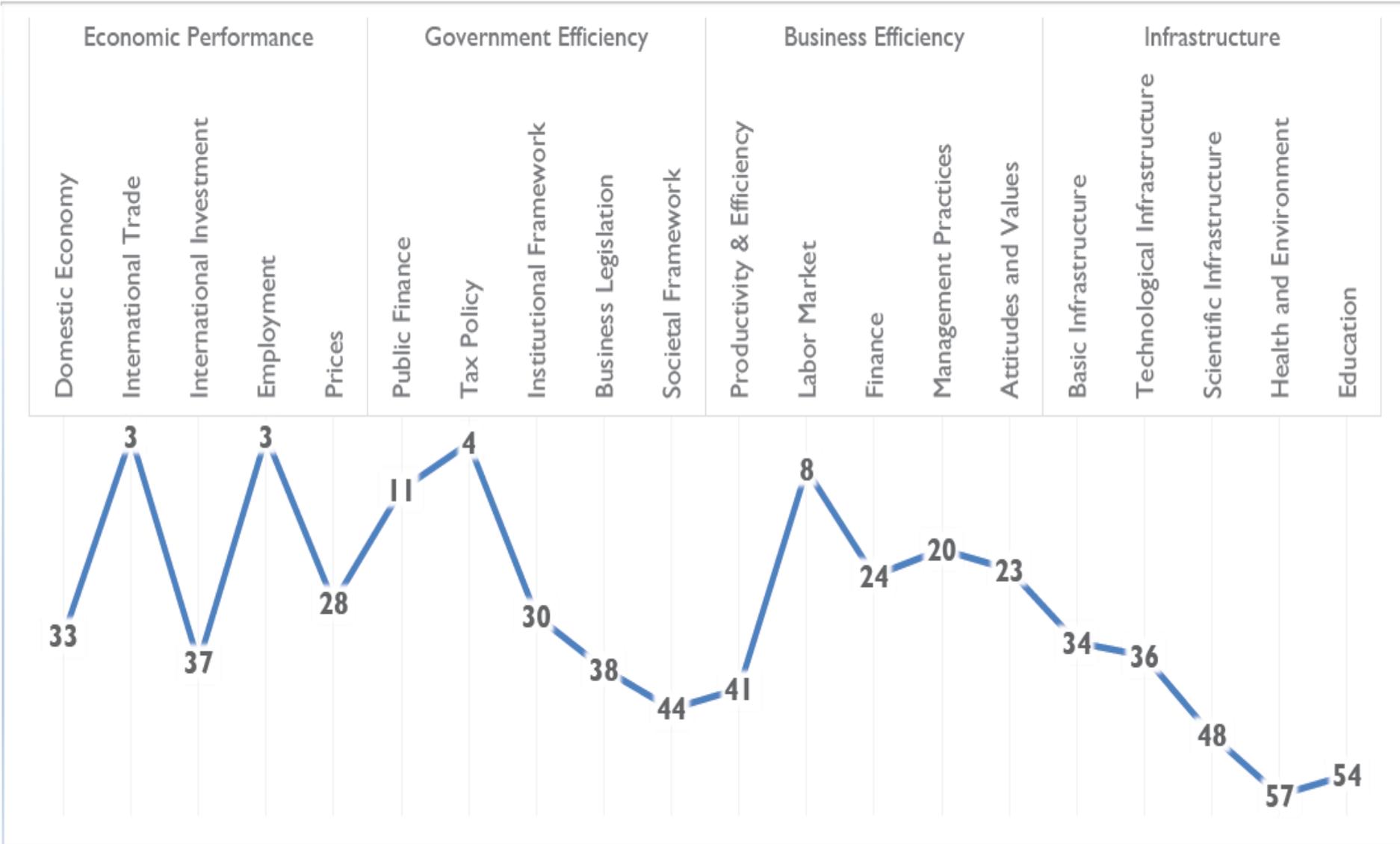

Business disruption!!!

2018	Country	2017	Change	2018	Country	2017	Change
1	USA	4	+3 ↑	33	Portugal	39	+6 ↑
2	Hong Kong SAR	1	-1 ↓	34	Poland	38	+4 ↑
3	Singapore	3	-	35	Chile	35	-
4	Netherlands	5	+1 ↑	36	Spain	34	-2 ↓
5	Switzerland	2	-3 ↓	37	Slovenia	43	+6 ↑
6	Denmark	7	+1 ↑	38	Kazakhstan	32	-6 ↓
7	UAE	10	+3 ↑	39	Saudi Arabia	36	-3 ↓
8	Norway	11	+3 ↑	40	Latvia	40	-
9	Sweden	9	-	41	Cyprus	37	-4 ↓
10	Canada	12	+2 ↑	42	Italy	44	+2 ↑
11	Luxembourg	8	-3 ↓	43	Indonesia	42	-1 ↓
12	Ireland	6	-6 ↓	44	India	45	+1 ↑
13	China Mainland	18	+5 ↑	45	Russia	46	+1 ↑
14	Qatar	17	+3 ↑	46	Turkey	47	+1 ↑
15	Germany	13	-2 ↓	47	Hungary	52	+5 ↑
16	Finland	15	-1 ↓	48	Bulgaria	49	+1 ↑
17	Taiwan	14	-3 ↓	49	Romania	50	+1 ↑
18	Austria	25	+7 ↑	50	Philippines	41	-9 ↓
19	Australia	21	+2 ↑	51	Mexico	48	-3 ↓
20	United Kingdom	19	-1 ↓	52	Jordan	56	+4 ↑
21	Israel	22	+1 ↑	53	South Africa	53	-
22	Malaysia	24	+2 ↑	54	Peru	55	+1 ↑
23	New Zealand	16	-7 ↓	55	Slovak Republic	51	-4 ↓
24	Iceland	20	-4 ↓	56	Argentina	58	+2 ↑
25	Japan	26	+1 ↑	57	Greece	57	-
26	Belgium	23	-3 ↓	58	Colombia	54	-4 ↓
27	Korea Rep.	29	+2 ↑	59	Ukraine	60	+1 ↑
28	France	31	+3 ↑	60	Brazil	61	+1 ↑
29	Czech Republic	28	-1 ↓	61	Croatia	59	-2 ↓
30	Thailand	27	-3 ↓	62	Mongolia	62	-
31	Estonia	30	-1 ↓	63	Venezuela	63	-
32	Lithuania	33	+1 ↑				

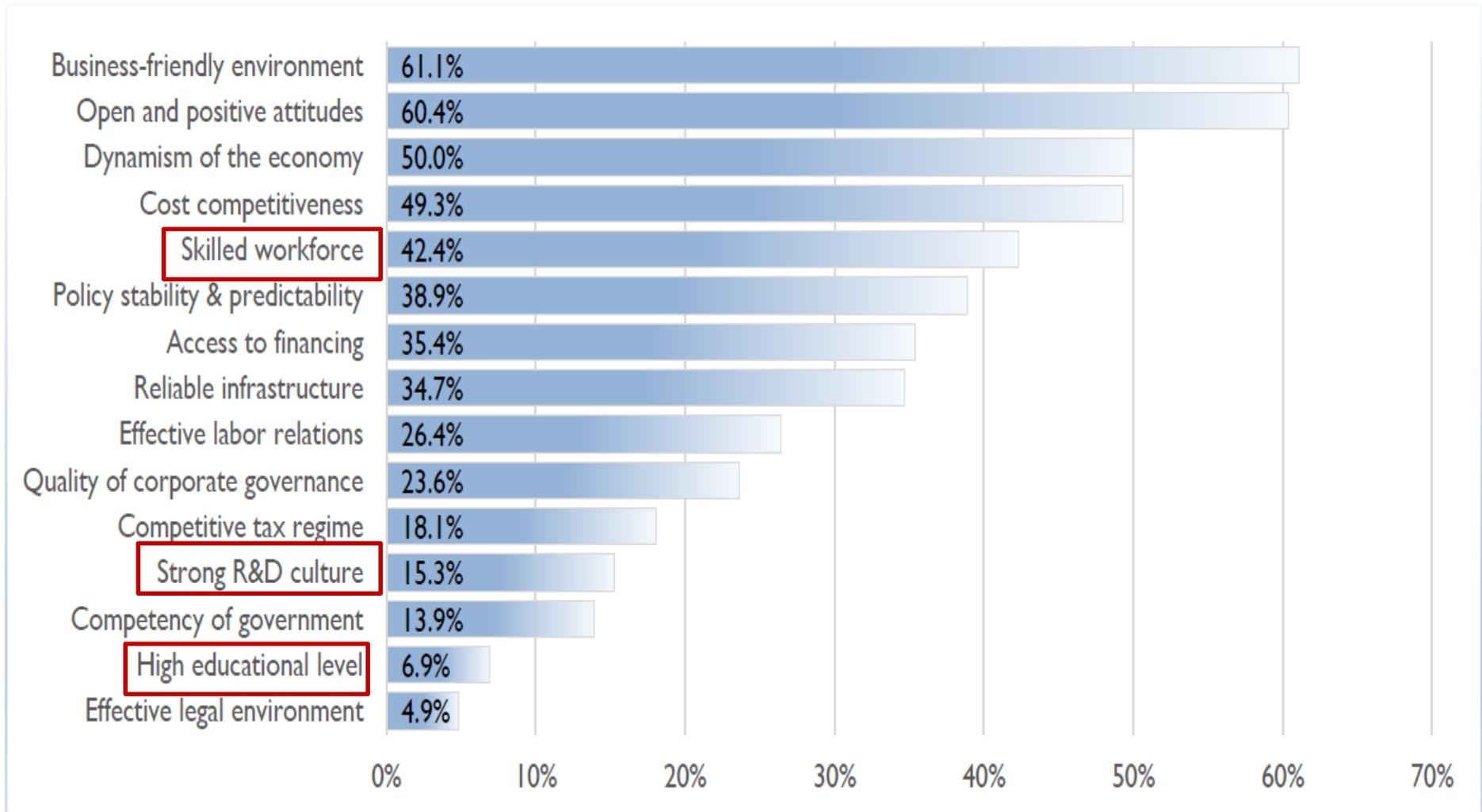
COMPETITIVENESS LANDSCAPE (Thailand)

IMD World Competitiveness Index 2017

KEY ATTRACTIVENESS INDICATORS (Thailand)

From a list of 15 indicators, respondents of the Executive Opinion Survey were asked to select 5 that they perceived as the key attractiveness factors of their economy. The chart shows the percentage of responses per indicator from the highest number of responses to the lowest.

มหาวิทยาลัยไทย...ยังอยู่ปลายบันได

การจัดอันดับเน้นการวิจัย
และความเป็นนานาชาติ
มหาวิทยาลัยไทยไม่ติด
200 อันดับแรกของโลก

ความตกต่ำของมหาวิทยาลัยไทย ใน World University Ranking

สะท้อนถึงความอ่อนแอในระบบการศึกษา

โดยเฉพาะอุดมศึกษาซึ่งถือว่าสำคัญที่สุด เพราะเป็นระดับที่สร้างบุคลากรเพื่อประกอบเป็นทุนมนุษย์เพื่อเข้าสู่วิชาชีพ

อุดมศึกษาที่ตกต่ำจะสะท้อนถึงคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ (mindset และ will power) ที่น่าจะสู้คนอื่นไม่ได้ ทำให้ไม่สามารถเป็นกลไกสำคัญในการสร้างทุนทางปัญญาและไม่สามารถเอื้อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมของชาติ

ประเทศไทยติดอยู่ใน middle-income trap

แนวโน้มใหญ่ของโลกในศตวรรษที่ 21

การปรับตัวสู่ **Data-Driven Economy** และ
เป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ยุคโลกาภิวัตน์
(**Globalizing Knowledge-Based Economy**)

การปรับนโยบายและเส้นทางการผลิตไปสู่
ภาคส่วนที่เป็นการเพิ่มมูลค่าของทรัพยากร
(**Value-Added Segment**)

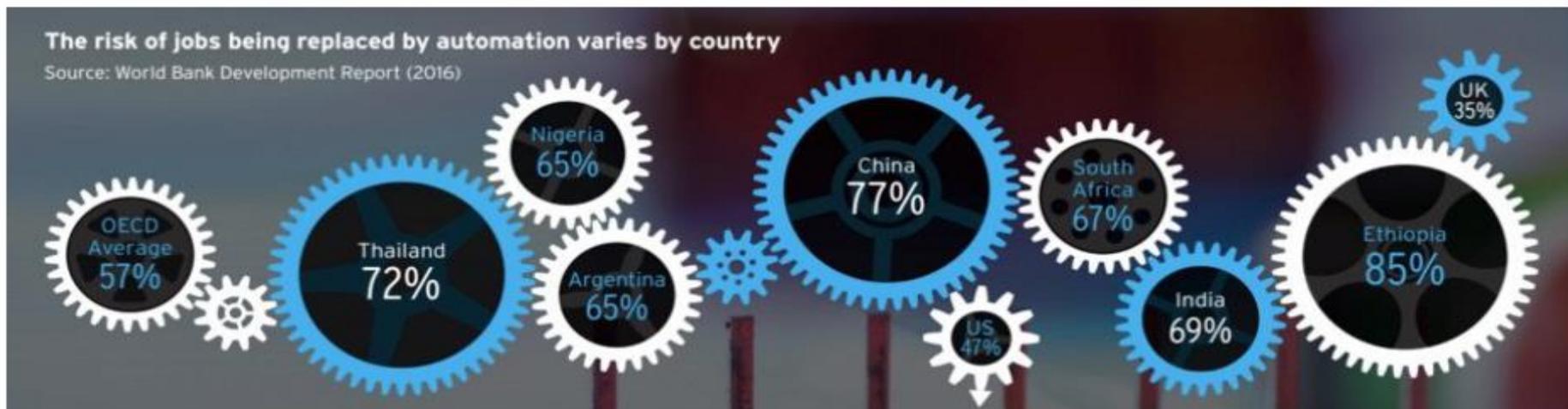

การขับเคลื่อนที่มุ่งเน้นด้านผลิตภัณฑ์และ
การบริการที่อาศัยองค์ความรู้และนวัตกรรม
(**Knowledge-Intensive and Innovation-Driven
Products and Services**)

ความท้าทายในศตวรรษที่ 21

ประเทศไทยมีความเสี่ยงของแรงงานที่จะถูก Automation และ AI แทนที่

ตัวอย่างปัจจุบัน:

1. ThaiBev: 30-40 โรงงานจะทยอยปรับเป็น 70-90% automation
2. Oishi: 90% automation
3. CP: โรงงานอาหารในเบลเยียมใช้ผลัดละ 7 คน

Google

โลกมันเปลี่ยน!!

เมื่อ 4 บริษัทยักษ์ใหญ่

รับสมัครงานแบบไม่สนปริญญา

- เรียนรู้ธุรกิจที่หลากหลาย
และได้ลงมือทำจริง
- ร่วมงานกับผู้นำรุ่นใหม่
จากหลายหลายประเทศ
- เป็นผู้บริหารเครือข่ายในอนาคต

คุณสมบัติ

- ✓ ปริญญาตรี หรือโท ไม่จำกัดสาขา อายุไม่เกิน 24 ปี
- ✓ โดดเด่นด้านการเป็นผู้นำ กิจกรรมเพื่อส่วนรวม หรือผลการเรียนดีเด่น
- ✓ มีทักษะภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีน จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ
- ✓ มีแนวคิดของความเป็นเจ้าของธุรกิจ ผู้ประกอบการ รักการเรียนรู้

การเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ยุคศตวรรษที่21

การเรียนรู้และการทำงาน กำลังจะกลายเป็นสิ่งเดียวกัน

การเรียนรู้ จะไม่เป็นทางการอีกต่อไป สามารถเรียนนอกมหาวิทยาลัย ที่ไหนก็ได้ ทุกที่ ทุกเวลา

การเรียนรู้จะเป็น **module** ไม่เป็นรายวิชา ไม่มี **barrier** ระหว่างคณะ เน้นสมรรถนะและทักษะมากกว่าความรู้

ใช้สื่อการเรียนรู้แบบใหม่ (**online, digital, ...etc.**) เป็น **platform** สำคัญเพื่อการเรียนรู้และการทำงาน

การเรียนรู้คือ ความท้าทายตลอดชีวิต สร้างความไม่รู้และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาตนเองตลอด

ทุกองค์กร จะต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และวิจัย

ฝ่าวิกฤตอุดมศึกษาไทย ด้วยคุณภาพ

คุณภาพการเรียนรู้ยุคศตวรรษที่ 21

การศึกษา วิจัย

ความรู้
นวัตกรรม

คุณภาพ

การเสริมสร้างคุณลักษณะ

สมรรถนะ

การฝึกอบรม

ทักษะ

สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Value-based Economy

THAILAND 4.0

เศรษฐกิจ 4.0
สังคม 4.0

เป้าหมาย

- 1.พึ่งพาตนเองได้
- 2.ลดการนำเข้า
- 3.สังคมแบ่งปัน / ทุกคนมีความสุข

ความรู้/นวัตกรรม

พัฒนาคน มี
คุณภาพ

คนไทย 4.0

ปริญญาโท-เอก
Graduate study

วิจัยและพัฒนา

การศึกษา

ปริญญาตรี
Undergrad

EDUCATION 4.0

มหาวิทยาลัย 4.0

+

ภาคเอกชน/
อุตสาหกรรม
หน่วยงานรัฐ
ต่างประเทศ

มหาวิทยาลัย 1.0, 2.0, 3.0

การสร้างคนไทยคุณภาพยุค 4.0

โลกเปลี่ยนคนปรับ

วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

- Social System → Socio-Technical System
- Physical Humanity → Digital Humanity
- Negative side of Good → Positive side of Bad

วัฒนธรรมในการเรียนรู้

- Democratization of Information → Learn
- Demonopolization of Knowledge → Unlearn
- Disruption of Technology & Innovation → Relearn

วัฒนธรรมในการทำงาน

- Power of Knowledge → Power of Shared Knowledge
- Producing Knowledge → Producing Meaning
- Production System → Cyber-Physical System

New Mindset

New Skillset

New Toolset

New Behavior set

การศึกษา 4.0

1.0

ผู้เรียน เรียนรู้
จากครูผู้สอน

2.0

ผู้เรียน เรียนรู้
ด้วยตนเอง
จาก การ
ทดลองปฏิบัติ

3.0

ผู้เรียน สร้าง
องค์ความรู้ได้
เอง จาก
ประสบการณ์
ทำงาน

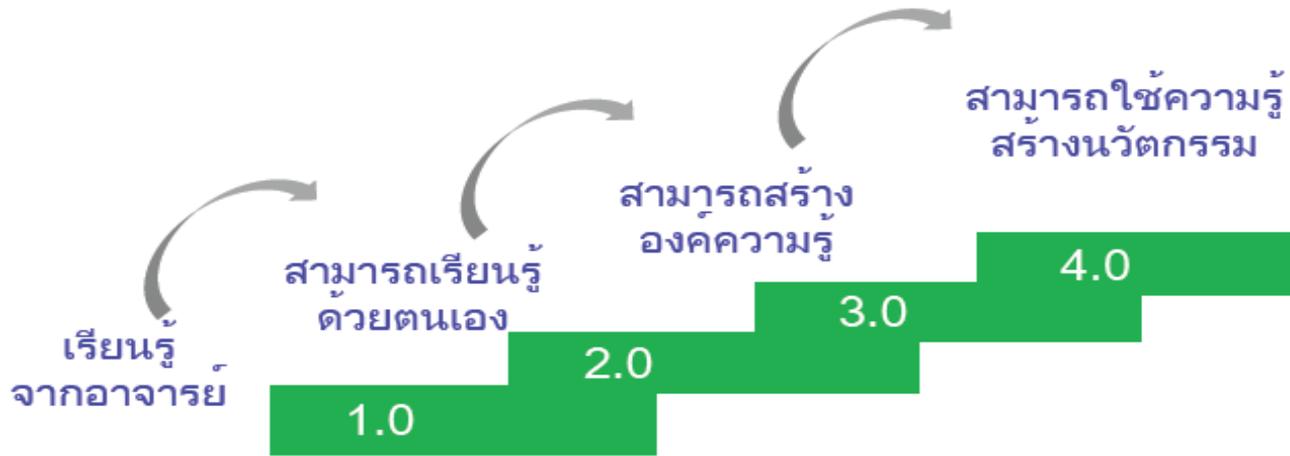
4.0

ผู้เรียน สามารถ
สร้างนวัตกรรม
จากองค์ความรู้ ที่
ได้จาก ทฤษฎี
การทดลอง และ
ประสบการณ์

คุณภาพการเรียนรู้ในยุค 4.0

เรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย เน้นการใช้ความรู้สร้างนวัตกรรม

ยึดตัวผู้สอนเป็นศูนย์กลาง	▶	ยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
การเรียนรู้ตามมาตรฐาน	▶	การเรียนรู้เพื่อตอบโจทย์เฉพาะบุคคล
การเรียนรู้ตามภาคบังคับ	▶	การเรียนรู้ที่เกิดจากความอยากรู้ อยากทำ และอยากเป็น
ปรุ่งสำเร็จ	▶	เป็นเชื่อให้ไปคิดต่อ (ถามคือสอน)
เรียนเพื่อรู้	▶	เรียนเพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิต ประจำวันและการทำงาน

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบาย THAILAND 4.0

คุณภาพการเรียนรู้ในยุค 4.0

สร้างกลไกบูรณาการ การศึกษา วิจัย ฝึกอบรม การพัฒนาวิชาชีพ ให้ตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และพร้อมปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบโจทย์อนาคต

Unlearn, Relearn

การศึกษา วิจัย
(ความรู้ นวัตกรรม)

High Level Q.
Workforce

ทำงานได้จริง

Re Skill
Up Skill

การพัฒนาวิชาชีพ
(สมรรถนะ)

การฝึกอบรม
(ทักษะ)

สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

New Vision for Education

New Vision for Education:
Fostering Social
and Emotional Learning
through Technology

21st-Century Skills

Foundational Literacies

How students apply core skills to everyday tasks

1. Literacy

2. Numeracy

3. Scientific literacy

4. ICT literacy

5. Financial literacy

6. Cultural and civic literacy

Competencies

How students approach complex challenges

7. Critical thinking/
problem-solving

8. Creativity

9. Communication

10. Collaboration

Character Qualities

How students approach their changing environment

11. Curiosity

12. Initiative

13. Persistence/
grit

14. Adaptability

15. Leadership

16. Social and cultural awareness

Lifelong Learning

คุณภาพการเรียนรู้ในยุค 4.0

การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ทางการศึกษา เพื่อรองรับพลวัตโลกในศตวรรษที่ 21

- เน้นการพัฒนาหลักสูตร/ ยึดตัวผู้สอนเป็นสำคัญ (Supply Side)
- เน้นการเรียนรู้ให้ครบตามหลักสูตร/การเรียนรู้ตามภาคบังคับ (Mass Education)
- Cognitive-Based Learning
- การเรียนรู้ในห้องเรียน/ในโรงเรียน/ในระบบ
- เน้น Age Group 5-22
- เน้นหลักสูตรที่มีประกาศนียบัตร/ปริญญา

- เน้นการพัฒนาอาชีพ/ ยึดตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ (Demand Side)
- เน้นเติมเต็มในสิ่งที่ขาด (ความรู้และทักษะที่จำเป็น) /การเรียนรู้เพื่อตอบสนองโจทย์เฉพาะบุคคล (Personalized Education)
- Experience-Based Learning
- การเรียนรู้ในห้องเรียน/นอกโรงเรียน/นอกระบบ
- เน้นทุกช่วงอายุ (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การ reskill, upskill, multiskill แรงงานปัจจุบัน การ recycle คนเกษียณอายุ)
- เน้นหลักสูตรที่ไม่มีประกาศนียบัตร/ปริญญา

บทบาทของครูอาจารย์จะเปลี่ยนแปลง

- อาจารย์ต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (**Design & Facilitate**)
- การเรียนรู้ ให้นักศึกษาเรียนรู้จากการทำงานโดยลงมือทำหรือปฏิบัติ (**Coaching**)
- เน้น Experience-based Learning (**Mentoring**)
- อาจารย์ต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู เข้าใจศิษย์ เป็นครูที่นักศึกษาสามารถเข้าถึงได้ สัมผัสได้ และแลกเปลี่ยนความคิดได้ (**Motivate & Inspire**)
- ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดจากภายในใจของนักศึกษาเอง ในสิ่งที่นักศึกษาถนัดหรืออยากเรียน ให้เกิดจินตนาการ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม (**Innovation**) ให้เปลี่ยนชีวิตให้ได้ สร้างการเปลี่ยนแปลงให้องค์กรและโลก

Salman Khan (2018)

- การศึกษาเฉพาะทางจะมีความสำคัญมากขึ้น เน้น **competency** และทักษะด้านต่างๆมากกว่าวิชาการ เพราะเทคโนโลยีก่อให้เกิด platform การศึกษาทางเลือกมากมาย ทำให้คนสามารถมุ่งไปเรียนสิ่งที่อยากเรียน อยากรู้ และอยากเป็นได้ทันที แล้วทำให้ได้สุดๆในสิ่งที่ตนเองต้องการ
- วุฒิการศึกษาในระบบจะหมดราคา เพราะเอกชนจะสร้างหลักสูตรเอง ออกวุฒิกันเองเช่นหลักสูตรของ Google ไม่ต้องมีพื้นฐานใดๆก็เรียนได้ จบแล้วได้ใบรับรอง สมัครงานได้
  - ทำไมต้องเรียนหนังสือถึง 20 ปีเพื่อไปทำงานที่ไม่ได้ชอบ
  - ทำไมต้องเรียนในสิ่งที่ไม่ได้สนใจและไม่ถนัด
- ในอนาคต คนจะทำงานก่อนแล้วเรียนทีหลัง วุฒิการศึกษาอย่างเดียวไม่พอ แต่ประวัติผลงานและประสบการณ์ทำงานจริงเป็นสิ่งสำคัญ

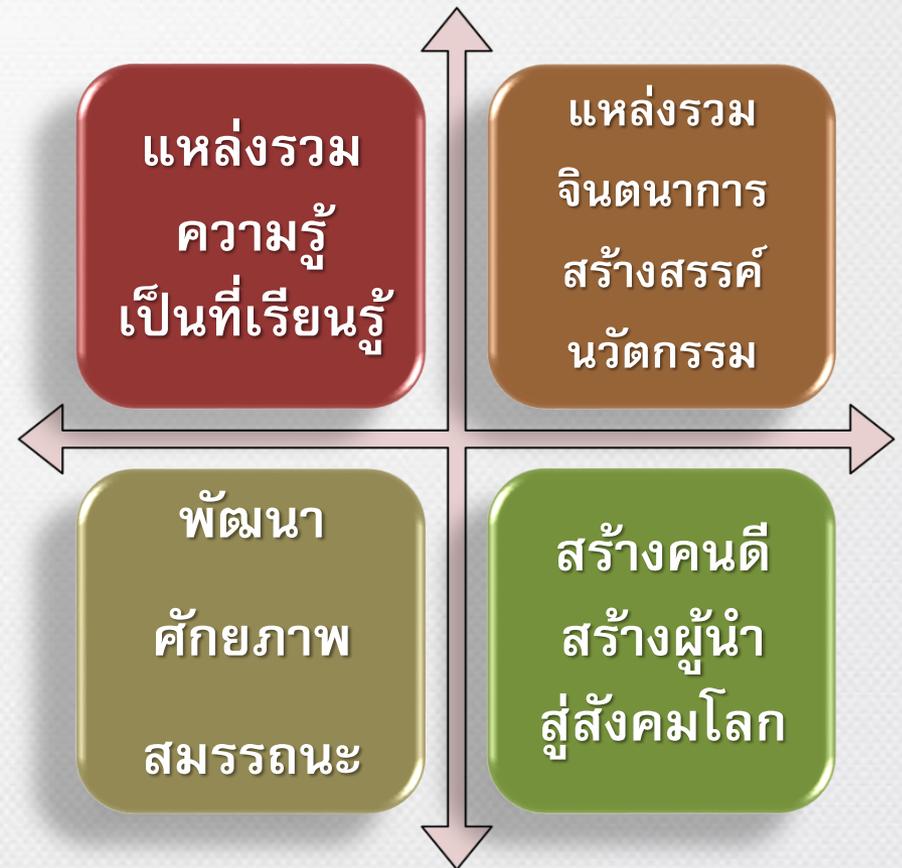

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย

สถานศึกษาทุกระดับต้องเป็น
แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของ
คนทุกช่วงวัย เสริมทักษะชีวิต
เตรียมอาชีพ เตรียมอนาคต
พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

สถานศึกษาที่มีคุณภาพ สร้างคนที่มีคุณภาพ

คุณภาพ

- คุณภาพคือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ
- คุณภาพคือ ความยอดเยี่ยม
- คุณภาพคือ ความก้าวหน้า สร้างนวัตกรรมได้
- คุณภาพคือ ตัวชี้วัดความสำเร็จ
- คุณภาพ คือ ภาพของคุณ ที่สะท้อนมาจากลูกค้า ซึ่งทุกคนในหน่วยงาน เป็นผู้สร้างและผู้ทำลาย ดังนั้น ทุกคนต้องเสริมสร้างทำให้เกิดคุณภาพ ทั้งในการผลิตและการบริการ เพื่อให้หน่วยงานของท่านสามารถยืนหยัดบนโลกของการแข่งขันได้อย่างภาคภูมิใจและยั่งยืน
- เพื่อให้เราสามารถต่อสู้กับคู่แข่งได้ เราจะต้องมีอาวุธที่เหนือกว่าซึ่งอาวุธนั้นก็คือ คุณภาพ

คุณภาพคน

- คำสอนของสมเด็จพระบรมราชชนกที่ว่า
“True success is not in the learning but in its application to the benefit of mankind”
ความสำเร็จที่แท้จริงของการเรียนรู้คือต้องนำ
ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ
- มหาวิทยาลัยถูกคาดหวังว่าจะผลิตบัณฑิตที่มี
คุณภาพ มีคุณลักษณะสำคัญคือการออกไปเป็น
global citizen ที่ประสบความสำเร็จ มีความสุข
และสามารถแก้ไขปัญหาของสังคม ประเทศ และ
โลกได้ เราจึงต้องการผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติ
เป็น global professional

Global Professional

- **มีความรู้ลึกในศาสตร์หรืออาชีพของตนเอง**
- **มีความรู้กว้างในทักษะการใช้ชีวิตและการทำงาน ได้แก่ คิดวิเคราะห์เป็น รู้จักแยกแยะสิ่งใดถูกหรือผิด มีความรับผิดชอบ สุจริต มีจิตสาธารณะ ปรับตัวได้ดีพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง สื่อสารได้ดีมีประสิทธิภาพ พัฒนาตนเองได้ เป็นผู้นำในการแก้ปัญหาทุกระดับ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและต่อโลกอย่างเต็มที่**
- **การนำไปสู่ความสำเร็จจำเป็นต้องก้าวต่อจากลำดับ ต่อเนื่องของ ข้อมูล-สารสนเทศ-ความรู้ ไปสู่สิ่งที่เหนือกว่าสามสิ่งนี้ก็คือ ปัญญา ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของคน ให้เป็นคนคุณภาพ**
- **ปัจจัยที่สำคัญในการสร้างคุณภาพคนคือการศึกษา**

คุณภาพคน สู่ คุณภาพงาน

- พัฒนาเป้าหมายใหม่ให้ชัดเจน มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด(outcome-based)โดยยึดความต้องการของสังคม ประเทศชาติ หรือโลกเป็นตัวตั้ง
- **สร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรม เน้นปลูกฝัง innovation culture เพราะนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนทุกสิ่งทุกอย่างในโลก**
- การบูรณาการกระบวนการทางข้อมูล-สารสนเทศ-องค์ความรู้ที่จะช่วยหลอมรวมจนเกิดเป็นกระบวนการแห่งความปรารถนาในการเปลี่ยนแปลงสู่การคิดค้น เกิดการสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม มีการต่อยอดนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

คุณภาพคน สู่ คุณภาพงาน

- มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ใหม่
- เน้นการจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ นั่นคือจะต้องมีเป้าหมายชัดเจน มีการสร้างวินัยองค์การที่เข้มแข็ง สร้างบุคลากรชั้นเลิศและมีความเป็นมืออาชีพ
- ทำงานเป็นทีม การสื่อสารที่เชื่อมโยงบุคคลเข้ากับทีม และองค์กร เปิดใจกว้างที่จะยอมรับฟังเพื่อนร่วมงาน มีความเข้มขันของวัฒนธรรมองค์กร
- เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีพหุวิทยาการ มีการสร้างเครือข่าย มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อเป้าหมายคือความยิ่งใหญ่ขององค์กรและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

คุณภาพคน สู่ คุณภาพงาน

- **คุณภาพของผลงาน** คนในองค์กรมักตระหนักอยู่เสมอว่างานที่ทำแต่ละวันจะต้องสร้างสรรค์ผลงานออกมาที่มีคุณภาพสูง คือมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามข้อกำหนดที่ต้องการ สร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า
- **เป้าหมายใหม่ของคุณภาพคือ การสร้างนวัตกรรม** องค์กรที่ยอดเยี่ยมจะต้องสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้องค์กรของตนมีผลงานที่เหนือกว่าคู่แข่ง และมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในการสร้างผลผลิตหรือการให้บริการ ตัวใหม่ที่มีคุณค่าและมีมูลค่าเพิ่ม ตอบสนองได้ดีต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดและเทคโนโลยีที่ไม่หยุดนิ่ง

คุณภาพคน สำคัญกว่าคุณภาพงาน

“Innovation has nothing to do with how many R&D dollars you have. When Apple came up with the Mac, IBM was spending at least 100 times more on R&D. It’s not about money. It’s about the people you have, how you’re led, and how much you get it.”

คนมีความสำคัญสุด เป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง
ขึ้นอยู่กับว่าคนนั้นได้รับการบ่มเพาะอย่างไร และ
มีคุณภาพที่จะไปสร้างนวัตกรรมมากน้อยแค่ไหน

Steve Jobs

คุณภาพคน สู่ คุณภาพองค์กร

MANIPAL
EDUCATION

Why does High Performance matter?

- Growing Competition
- Globalized Environment
- Technology Change
- Knowledge Economy

องค์กรที่มีขีดความสามารถสูง ต้องมีคุณภาพคนสูง สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งจากภายในภายนอกองค์กรได้ดี โดยต้องเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

ฝ่าวิกฤตอุดมศึกษาไทย ด้วยคุณภาพ

มีความหมายรวมถึง 3 ด้าน

- เป็นไปตามมาตรฐานหรือข้อกำหนด
- สร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า
- มีต้นทุนการดำเนินงานที่เหมาะสม

มีการประกันคุณภาพ

พระบิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย

*True success is not in the learning, but
in its application to the benefit of mankind.*

M. Songkla

ขอบคุณ